

Aan: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum: 29 januari 2020

Onderwerp: Reactie Samenwerkende Data Verwerkers (SDV) op internetconsultatie
Discussienota 'Zorg voor de Toekomst'

Geacht Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

In december heeft u de discussienota 'Zorg voor de Toekomst' gepubliceerd. In een publieke internetconsultatie vraagt u naar de zienswijze van betrokken partijen, om deze mee te nemen bij de verdere uitwerking in de Contourennota. U stelt daarbij de volgende vraag centraal:

'Hoe kunnen we de houdbaarheid van de Nederlandse gezondheidszorg waarborgen, gelet op de uitdagingen die de komende periode (tot 2040) op ons afkomen?'

Als oprichters¹ van de Samenwerkende Dataverwerkers (SDV), geven we aan de oproep gehoor om hierop te reageren. De SDV verzorgt de dataverwerking voor >75% van de landelijke kwaliteitsregistraties voor medisch-specialistische zorg.

Kwaliteitsregistraties dragen bij aan de houdbaarheid van de Nederlandse zorg

Kwaliteitsregistraties spelen een belangrijke rol om de houdbaarheid van de Nederlandse zorg te waarborgen. Zo geven zij:

- Verbeterinformatie voor de zorgaanbieder
  - Dit past bij de door u genoemde evaluatie op o.a. gepast gebruik van zorg en op innovatieve interventies
- Keuze-informatie voor de patiënt
  - Dit past o.a. bij het door u genoemde bevorderen van de eigen regie van de burger
- Zorginkoop-informatie voor zorgverzekeraars
  - Dit past o.a. bij een door u genoemde mogelijke herinrichting van financiële prikkels in het stelsel

De SDV werkt al aan knelpunten uit de discussienota

De discussienota benoemt regeldruk en gebrekkige gegevensuitwisseling als knelpunten. Ondanks verbeteringen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd, brengen ook kwaliteitsregistraties administratieve lasten met zich mee. Om dit te verbeteren, heeft het ministerie van VWS eind 2019 de Commissie Governance van Kwaliteitsregistraties ingesteld, ook wel bekend als Commissie van der Zande. Deze commissie adviseerde om meer eenheid aan te brengen in de governance van kwaliteitsregistraties en de daarbij behorende dataverzameling en -verwerking. Vervolgens heeft kwartiermaker Hugo Keuzenkamp de aanbevelingen vertaald in een programma voor regie op kwaliteitsregistraties en verbeteringen van data governance.

Wij zien dat de aanbevelingen uit deze rapporten raakvlakken vertonen met de uitdagingen, knelpunten en beleidsopties die in de discussienota worden benoemd. Ook zien wij mogelijkheden ter verbetering die niet of onvoldoende benoemd zijn. Dé reden waarom de SDV een concrete werkagenda heeft opgesteld - en reeds gestart is met de uitvoering hiervan - is om de aanbevelingen uit de Commissie Governance van Kwaliteitsregistraties te realiseren, welke dus ook van toegevoegde waarde zijn voor de discussienota.

De SDV vertaalt deze werkagenda naar een actiegerichte roadmap, in overleg met de Samenwerkende Kwaliteits Registraties (SKR) en de Federatie Medisch Specialisten (FMS). Hierin

---

¹ De oprichters van de SDV bestaat uit SDB Groep, Klinische Informatiekunde Amsterdam UMC, Stichting Informatievoorziening Zorg (IVZ), Deutsche Telecom Healthcare en MRDM en staat open voor samenwerking met andere dataverwerkers.

maken we expliciet gebruik van bestaande samenwerkingsverbanden, expertise, ervaring en infrastructuur. Door te behouden en versterken wat goed is, verbeteren wat beter kan en aanvullen wat ontbreekt, realiseren we op een kostenefficiënte wijze en zonder onnodig lange doorlooptijden resultaat.

De SDV adviseert om beleid rondom dataverwerking van kwaliteitsregistraties te baseren op bestaande expertise, kennis, kunde, (geplande) innovaties en infrastructuur

In reactie op de Discussienota benadrukken we de volgende punten:

1. **Wij herkennen de genoemde knelpunten ‘te hoge regeldruk en ‘gebrekkige gegevensuitwisseling’** en een aantal beleidsopties die hierbij worden genoemd, zoals:
  - a. Standaardisatie en uniformering van eisen over contractering en verantwoording die door verschillende inkopende partijen en toezichthouders worden gevraagd.
  - b. De rol die zorginstellingen ook zelf spelen in de inrichting van de eigen bedrijfsvoering en het doorvertalen van landelijke regels naar de werkvloer.
  - c. Een goed functionerende ICT-infrastructuur, waarbij gegevens eenmalig worden vastgelegd en ontsluiting van gegevens adequaat zijn geregeld.
2. **Wij zouden graag verbijzonderd zien hoe een toekomstige data-infrastructuur voor kwaliteitsregistraties eruit kan komen te zien.** De discussienota geeft op dit punt geen opties, terwijl het zinvol is om hier wel actief beleid op te maken ook gezien de eerder genoemde adviezen van Keuzenkamp en Van der Zande.

Wat ons betreft is de enige zinnige en logische aanpak om een **virtuele datahub** in te richten, gebaseerd op bestaande relaties, werkwijzen, kennis, ervaring en innovatiekracht. Een virtuele datahub maakt centrale afspraken over randvoorwaardelijke zaken voor dataverwerking, zoals standaardisatie en contractering, maar laat de uitvoering van de dataverwerking, binnen de centrale afspraken, over aan diverse dataverwerkers met hun eigen unieke specialiteiten. Op deze manier vergroten we harmonisatie en behouden we flexibiliteit. Op basis hiervan kan meer grip, transparantie en administratielastverlichting met betrekking tot kwaliteitsregistraties voor de zorgverleners gerealiseerd worden.

3. **De voortgang op de werkagenda van de SDV toont aan dat het vanuit het oogpunt van kwaliteit, kosten en tijdigheid mogelijk is om de aanbevelingen uit Commissie van der Zande op te volgen.** De werkagenda heeft als doel om administratielast te verlagen en privacy-by-design principes verder toe te passen, via de volgende werkpakketten:
  - a. Eenduidige registratie / Bredere inzet van standaarden
  - b. Pseudonimiseren aan de bron
  - c. Bredere inzet van FAIR principes
4. **Het verlagen van regeldruk blijft een samenspel tussen verschillende stakeholders in de zorg, waar elke speler vanuit zijn eigen rol aan bijdraagt.** De dataverwerkers richten zich op de technische invulling van de data-infrastructuur, waar beroepsgroepen de inhoud vaststellen en ICT-leveranciers een rol hebben in het vergemakkelijken van het ontsluiten van data. Bij het opstellen van beleid vragen we VWS om in de ambities rekening te houden met deze verschillende rollen in de keten en om al deze partijen tijdig in het proces al dan niet via een afvaardiging te betrekken. De SDV gaat graag met VWS in gesprek over toekomstig beleid aangaande dataverwerking van kwaliteitsregistraties in de zorg.

In bijlage 1 gaan wij in op de vijf vragen die door u gesteld zijn, voortbordurend op de context zoals wij die hiervoor hebben geschetst.

Tot slot willen wij benadrukken dat de SDV haar expertise en ervaring bundelt en reeds toenadering zoekt tot de relevante spelers in het veld (bijvoorbeeld Nictiz, TNO, FMS, SKR, Health-RI, ZorgTTP) om administratieve lasten voor zorgverleners te verminderen. De SDV denkt en werkt graag mee bij het opstellen van nader beleid door de overheid op dit thema.

Wij zijn uiteraard beschikbaar voor verdere toelichting.

Vriendelijke groet,

Namens de SDV
Paul Crauwels
Voorzitter
E-mail: Info@sdv-zorg.nl

Bijlage: 1 Beantwoording van de vijf vragen door de SDV

Bijlage 1: Beantwoording van de 5 vragen door de SDV

1. *Herkent u zich in de drie thema's als de thema's waar de komende jaren meer verandering op nodig is?*

Wij beperken onze reactie tot het thema 'Vernieuwing & Werkplezier', met name voor de medisch-specialistische zorg. Ja, wij herkennen dat er op dit thema verandering nodig is.

2. *Herkent u de knelpunten die op (één van) de drie thema's worden genoemd, of missen er nog belangrijke knelpunten?*

Ja, wij herkennen ons in de knelpunten die worden aangedragen bij het thema 'Vernieuwing & Werkplezier' en hebben aanvullingen op de volgende twee knelpunten:

- a. Onvoldoende gepast gebruik van zorg en onderbenutting van digitalisering.
- b. Te hoge regeldruk en gebrekkige gegevensuitwisseling.

3. *Welke beleidsopties die genoemd worden bij de drie thema's leveren volgens u een belangrijke bijdrage aan de houdbaarheid van ons zorgstelsel?*

Om gepast gebruik van zorg te stimuleren, digitalisering beter te benutten, regeldruk te verminderen en gegevensuitwisseling te bevorderen, geeft de nota aan dat noodzakelijke veranderingen gebaat zijn bij meer regie op registratie en meer standaardisatie over de wijze waarop medische gegevens uitgewisseld worden.

Het eindrapport 'Een programma voor regie op kwaliteitsregistraties en verbetering van datagovernance' van kwartiermaker Hugo Keuzenkamp, geeft hiervoor een aantal bruikbare adviezen voor kwaliteitsregistraties.

SDV ziet meerwaarde in goede inhouds- en datagovernance met duidelijke regels. SDV stelt daarin wel nadrukkelijk voor om voort te bouwen op en het versterken van bestaande relaties, werkwijzen, kennis en ervaring, en deze open te stellen voor andere partijen waar gepast. Daarmee blijft jarenlang opgebouwde kennis en expertise, evenals kwaliteit en innovatiekracht, behouden en worden kosten bespaard.

4. *Heeft u concrete suggesties om bepaalde opties nader te concretiseren en praktisch vorm te geven?*

De SDV heeft, op basis van de aanbevelingen uit het rapport van Commissie van der Zande, een werkagenda opgesteld om de administratielasten te verlagen en privacy-by-design beginselen toe te passen op kwaliteitsregistraties. We werken reeds actief aan de volgende werkpakketten, in nadrukkelijke samenwerking met andere partijen die met deze thema's bezig zijn (bijvoorbeeld Nictiz, TNO, FMS, SKR, Health-RI, ZorgTTP):

- a) Eenduidige registratie / Verkennend onderzoek inzet standaarden
- b) Uitwerken scenario's pseudonimiseren aan de bron
- c) Breder inzetten FAIR principes

De voortgang hiervan is te volgen via de website sdv-zorg.nl/.

Via deze werkpakketten werken we aan een gedegen, gedragen en toekomstbestendig datalandschap, wat positief bijdraagt aan meerdere uitdagingen in de zorg zoals benoemd in de Discussienota:

- Bevorderen van eigen regie van de burger, o.a. door:
  - Samen beslissen
  - Innovatieve e-health oplossingen
  - Ontsluiting via PGOs
- Zorgevaluatie, inclusief:
  - Evaluatie van innovatieve interventies
  - Aantonen gepast gebruik van zorg
  - Ontwikkeling van databewerkbare richtlijnen
  - Doorontwikkeling van programma's als Zorgevaluatie en Gepast Gebruik en Uitkomstgerichte Zorg
- Herinrichting van financiële prikkels, zoals:
  - Waardegedreven bekostiging
  - Innovatieve contractvormen
  - Shared savings
  - Bekostiging op basis van bundels

Als suggestie geeft SDV mee om de SDV daar waar relevant te betrekken bij het verder bepalen van beleid ten aanzien van een gedegen, gedragen en toekomstbestendig datalandschap en hier ook financiële middelen voor vrij te maken.

5. Welke beleidsopties ontbreken er nog?

Wij willen de volgende zaken benadrukken, die onzes inziens explicieter opgenomen kunnen worden in de Contourennota:

- a) Verbijzondering dat een beleid op kwaliteitsregistraties en dataverwerking daarvoor, zoveel mogelijk gebruik maakt van bestaande relaties, werkwijzen, kennis, ervaring en innovatiekracht, om het kind niet met het badwater weg te gooien. De voortgang op de werkagenda van de SDV, en de samenwerking daarin met partijen als de SKR, FMS, Nictiz, ZorgTTP, Health-RI, toont aan dat het vanuit het oogpunt van kwaliteit, kosten en tijdigheid mogelijk is om grip op data te versterken, transparantie te vergroten en administratielasten te verlichten door voort te bouwen op bestaande infrastructuur. Een virtuele datahub, waarbij centrale afspraken worden gemaakt die dataverwerking betreffen, waarbij de dataverwerking zelf binnen die randvoorwaarden wordt uitgevoerd door dataverwerkers met elk hun unieke specialiteiten, draagt bij aan harmonisatie en innovatiekracht.
- b) Het verlagen van regeldruk blijft een samenspel tussen verschillende stakeholders in de zorg, waar elke speler vanuit zijn eigen rol aan bijdraagt. De dataverwerkers richten zich op de technische invulling van de data-infrastructuur, waar beroepsgroepen de inhoud vaststellen, en EPD-leveranciers een rol hebben in het vergemakkelijken van het ontsluiten van data. Bij het opstellen van beleid vragen we VWS om in de ambities rekening te houden met deze verschillende rollen in de keten en om al deze partijen tijdig in het proces al dan niet via een afvaardiging te betrekken. De SDV gaat graag met VWS in gesprek over toekomstig beleid aangaande dataverwerking van kwaliteitsregistraties in de zorg.